

Javne nabavke u odnosu
na privredne subjekte

Koji postupci se
primjenjuju?

MODUL H

DIO 5

Odjeljak 1: Uvod	74
Odjeljak 2: Narativni dio	76

ODJELJAK 1 UVOD

1.1 CILJEVI

Ciljevi ovog poglavlja su razmatranje, objašnjavanje i razumjevanje:

1. različitih vrsta postupaka koji se primjenjuju;
2. načina i uslova pod kojima se oni mogu koristiti;
3. pravila objavljivanja i oglašavanja;
4. minimalnih vremenskih rokova kojih se naručioci moraju pridržavati;
5. informacija koje naručioci moraju saopštiti uspješnim privrednim subjektima.

1.2 VAŽNA PITANJA

Najvažnija pitanja koja su sadržana u ovom poglavlju su:

- suštinske garancije koje su omogućene proceduralnim pravilima
- razlozi zbog kojih naručioci mogu opravdano odstupiti od „standardnih“ postupaka
- odluke naručilaca koje mogu uticati na privredne subjekte;
- način na koji privredni subjekti učestvuju u svakom postupku
- kako privredni subjekti mogu da saznaju o ugovorima u EU
- prava privrednih subjekata da im se kaže zašto nisu bili uspješni

Ovo znači da je od presudnog značaja da se potpuno shvati(e):

- priroda svakog postupka
- uslovi koji važe za izuzetne postupke
- uslovi učešća privrednih subjekata u svakom od ovih postupaka
- usaglašenost sa obavezama koje se nameću naručiocima sa aspekta postupka, izbora momenta, objavljivanja i dostavljanja informacija

1.31.4 RELEVANTNOST

Ove informacije su posebno značajne da bi se razumjelo kako naći javne nabavke koje će biti od interesa i utvrditi šta treba da se uradi da bi se konkurisalo. Ovaj modul će pomoći privrednim subjektima da shvate koje postupke mogu primjenjivati i kada; koji su vjerovatni uslovi učešća; i šta oni mogu da urade da bi identifikovali zašto su možda bili neuspješni.

1.5 PRAVNE INFORMACIJE KOJE JE KORISNO ZNATI

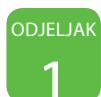
Može biti korisno imati pri ruci primjerke obavještenja o dodjeli ugovora koja se moraju objaviti u *Službenom listu* EU.

Javne nabavke u odnosu na privredne subjekte

Koji postupci se primenjuju?

Uvod

Postupak javne nabavke određuje se prema procijenjenoj vrijednosti javne nabavke koja se razvrstava u sljedeće vrijednosne razrede, i to:- I vrijednosni razred - za javnu nabavku čija je procijenjena vrijednost do 5.000 EUR-a, sprovodi se postupak neposrednog sporazuma. Navedeni postupak se ne objavljuje na portal javnih nabavki;

- II vrijednosni razred - za javnu nabavku čija procijenjena vrijednost iznosi preko 5.000 EURa do 25.000 EUR-a za nabavku roba i usluga, odnosno preko 5.000 EUR-a do 50.000 EUR-a za ustupanje izvođenja radova, sprovodi se postupak šopinga, na osnovu zahtjeva za dostavljanje ponuda koji se objavljuje na portalu javnih nabavki;

- III vrijednosni razred - za javnu nabavku čija procijenjena vrijednost iznosi preko 25.000 EUR-a za nabavku roba i usluga, odnosno preko 50.000 EUR-a za ustupanje izvođenja radova, sprovode se postupci:

1) otvoreni postupak- objavljivanje Poziva za otvoreni postupak javne nabavke na portalu javnih nabavki;2) ograničeni postupak - objavljivanje Poziva za prekvalifikaciju u I fazi ograničenog postupka na portalu javnih nabavki;3) pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje – objavljivanje poziva za javno nadmetanje pregovaranjem ;4) pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje - poziv koji naručilac dostavlja neposredno ponuđačima za dostavljanje ponuda u postupku javne nabavke i koji se ne objavljuje na portalu javnih nabavki, ;5) okvirni sporazum - objavljivanje Poziva za otvoreni postupak javne nabavke na portalu javnih nabavki sa opcijom primjene okvirnog sporazuma ;6) konsultantska usluga - je poziv koji naručilac dostavlja neposredno ponuđačima za dostavljanje ponuda u postupku javne nabavke i koji se ne objavljuje na portalu javnih nabavki;;7) konkurs – objavljivanje Poziva za javno nadmetanje putem konkursa.

Naručilac je dužan da na portalu javnih nabavki objavi:plana javnih nabavki,poziva za javno nadmetanje - Poziv za otvoreni postupak javne nabavke, Poziv za prekvalifikaciju u I fazi ograničenog postupka javne nabavke, Poziv u pregovaračkom postupku sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje, Poziv za javno nadmetanje putem konkursa, Zahtjev za dostavljanje ponuda šopingom – nabavka male vrijednosti , Odluke o kvalifikaciji kandidata, odluke o izboru najpovoljnije ponude, odluke o obustavi postupka javne nabavke, odluke o poništavanju postupka javne nabavke, ugovora o javnoj nabavci,izmjene, odnosno dopune plana, poziva, odluke i ugovora, kao i preduzimanjem drugih radnji i mjera.Obaveza objavljivanja je značajna sa aspekta obezbjeđivanja zaštite prava ponuđača i javnog interesa, jer sva lica koja imaju aktivnu legitimaciju, imaju pravo da u roku od deset od dana objavljivanja poziva za javno nadmetanje, odluke ponuđača itd.pokrenu postupak za zaštitu svojih prava, podnošenjem žalbe Državnoj komisiji.Objavljivanje se vrši prema sadržaju, formi i obrascu za naznačene odluke, a koji su utvrđeni standardnim obrascimaobjavljenim u Službenom listu Crne Gore.

Objavljivanje ne proizvodi troškove objavljivanja.

ODJELJAK 2 NARATIVNI DIO

2.1 UVOD

Vaša prava kao ponuđača su zaštićena direktivama kojima se utvrđuju postupci, kojih se moraju pridržavati svi naručioci u skladu sa pravilima o nabavkama. Svrha direktiva je da obezbijede da se svim ponuđačima iz EU dâ pravedan i jednaki tretman u javnim nabavkama na cijeloj teritoriji EU i da se naručiocima nametnu određene obaveze.

U Djelu 1 opisana su opšta načela koja se moraju poštovati i kojima se garantuju vaša prava. U praksi, ona su pretočena u postupke koji se mogu smatrati konkretnim izrazom ovih prava. Postupci koje naručioci moraju primjenjivati sadrže detaljne podatke o metodama koje će koristiti, uslovima objavljivanja koje moraju koristiti i minimalnim vremenskim rokovima kojih se moraju pridržavati. Cilj je da se obezbijedi pravna sigurnost putem primjene transparentnih i doslednih postupaka, kojim se svim ponuđačima daju jednake i ravnopravne mogućnosti učestvovanja.

Kao i sa drugim aspektima direktiva, ovi postupci predstavljaju minimum garancija koje vi, kao ponuđači, posjedujete. Bez obzira na to kako su formulisani nacionalni propisi, ovi postupci se moraju primjenjivati.

2.2 OPŠTI PLAN

Pravila o postupcima oglašavanja i dodjele ugovora su slična u javnom i posebnim sektorima. Međutim, s obzirom na posebne karakteristike posebnih sektora, pretpostavka u korist otvorenih ili restriktivnih postupaka nabavke koja se može naći u slučaju klasičnog sektora je zamjenjena fleksibilnijim pristupom, i naručiocima u posebnim sektorima dozvoljava slobodan izbor u odnosu na postupke koje će koristiti. Takođe, nove direktive o klasičnom sektoru uvode novi postupak konkurentnog dijaloga, koji nije moguć u posebnim sektorima. Slično tome Direktiva koja se odnosi na posebne sektore predviđa sistem kvalifikacija koji nije eksplicitno predviđen u klasičnom sektoru.

Obe direktive, o klasičnom i posebnim sektorima, takođe su ažurirane u odnosu na korišćenje tehnologije tako da se komunikacije sada mogu vršiti elektronskim putem, što zahvaljujući bržim i efikasnijim sredstvima komunikacije koja se koriste ima značajne posledice u odnosu na primjenjive vremenske rokove. Mogućnosti koje otvara savremena elektronska tehnologija su takođe dovele do stvaranja dva nova instrumenta, a to su dinamički sistemi kupovine i elektronske aukcije.

Tri primarna postupka koja su nasleđena iz prethodnih direktiva su:

- „**otvoreni postupci**“ gde ponude mogu da podnose svi zainteresovani izvođači, dobavljači ili pružaoci usluga;
- „**restriktivni postupci**“ gde ponude mogu da podnose samo oni izvođači, dobavljači ili pružaoci usluga koje je naručilac pozvao; i
- „**pregovarački postupci**“ gde se naručioci konsultuju sa izvođačima, dobavljačima ili pružiocima usluga izabranim prema njihovom nahođenju i sa jednim ili više njih pregovaraju o uslovima ugovora.

Javne nabavke u odnosu
na privredne subjekte

Koji postupci se primenjuju?

Narativni dio

Kao i u javnom sektoru, nove direktive takođe zadržavaju postupak dodjele ugovora za

- **„konkurse za nacрте“** - gdje naručioc kupuju plan ili projekat izabran od strane žirija nakon objavljivanja konkursa sa ili bez dodjele nagrada.

Sada eksplicitnim upućivanjem na okvirne ugovore u javnom sektoru, Direktiva o klasičnom sektoru uvela je poseban postupak za dodjelu okvirnih ugovora:

- **„postupak okvirnog sporazuma“** - gde jedan ili više naručilaca i jedan ili više privrednih subjekata mogu da zaključe sporazum za utvrđivanje uslova kojima se regulišu ugovori koji će se dodjeljivati u datom periodu, tačnije u odnosu na cijenu i, ako je potrebno, predviđenu količinu.

Novom Direktivom o javnom sektoru je takođe uveden nov i poseban postupak (koji nije dostupan u posebnim sektorima), koji predviđa postupak u dvije faze, poznat kao:

- **„konkurentni dijalog“** - gdje privredni subjekt može da zahtjeva da učestvuje u postupku u kom naručilac sprovodi dijalog sa kandidatima primljenim za taj postupak, sa ciljem razvoja jedne ili više odgovarajućih alternativa kojima bi mogli da se ispune zahtjevi, a na osnovu kojih se izabrani kandidati pozivaju da podnesu ponude.

Obuhvatajući razvoje iz oblasti informacione tehnologije, direktive sada predviđaju i nove alate, koji uglavnom imaju elektronsku formu. To su:

- **„dinamički sistemi kupovine“** - gdje naručioc za svoje uobičajene nabavke u potpunosti mogu da koriste elektronski postupak, čije karakteristike kao opšte dostupnog na tržištu zadovoljavaju zahtjeve naručioca koji je vremenski ograničen i otvoren u cijelom periodu svoje važnosti u odnosu na sve privredne subjekte koji zadovoljavaju kriterijume za izbor i koji su podneli indikativnu ponudu usaglašenu sa specifikacijama;
- **„elektronske licitacije“** - gdje naručioc mogu da vrše nabavke putem licitacije ponovnim procesom koji uključuje elektronski uređaj za predstavljanje novih cijena revidiranih sa smanjenjem, i/ili novih vrijednosti u odnosu na određene elemente ponuda koji nastaje nakon prvobitne potpune ocjene ponuda, omogućavajući njihovo rangiranje uz pomoć automatskih metoda ocjenjivanja.

Privredni subjekti koji podnose ponude se nazivaju „ponuđačima“. Privredni subjekti koji traže poziv da učestvuju u restriktivnom ili pregovaračkom postupku, ili u konkurentnom dijalogu nazivaju se „kandidatima“.

Javne nabavke u odnosu
na privredne subjekte

Koji postupci se primenjuju?

Narativni dio

2.3 DOSTUPNI POSTUPCI

U ovom odjeljku se razmatraju specifične karakteristike svakog pojedinačnog postupka a zatim i opšti proceduralni uslovi koje nameću direktive.

Opšte načelo u posebnim sektorima je da naručioci imaju slobodan izbor između otvorenog, restriktivnog ili pregovaračkog postupka, pod uslovom da je putem odgovarajućeg oglasa objavljen poziv za nadmetanje.

Ipak, pregovarački postupak se može koristiti bez prethodnog poziva za učešće u postupku javne nabavke, u seriji slučajeva koji odslikavaju slučajeve iz klasičnog sektora koje ćemo razmotriti u nastavku.

Ukoliko naručioci koriste neregularan i neodgovarajući postupak (na primjer, postupak koji ne zadovoljava uslove utvrđene u nastavku), to može da predstavlja povredu direktiva.

2.3.1 Otvoreni i restriktivni postupak

Oba postupka omogućavaju potpunu konkurentnost i oba se oglašavaju u Službenom listu. Razlika je u činjenici da se, sa praktičnog aspekta, restriktivni postupci odvijaju u dvije faze: prva je, u stvari, faza izbora (pretkvalifikacija) u toku koje se kandidati pozivaju da predstavljaju svoje kvalifikacije. Kandidati koji budu izabrani nakon ove faze, biće pozvani da podnesu ponude.

U otvorenom postupku ponuđači podnose svoje kvalifikacije i tehničke ponude istovremeno, čak iako naručilac razmatra ova dva aspekta (kvalifikacija i tehnička ponuda) jedan za drugim.

U restriktivnom postupku, izbor kandidata koji će biti pozvani da učestvuju u sledećoj fazi (fazi podnošenja ponude) vrši se na osnovu ciljnih kriterijuma koje smo razmotrili u Djelu 4. Nova Direktiva predviđa da se mora pozvati najmanje pet subjekata, ali ne postavlja gornju granicu. Kada je broj kandidata koji ispunjavaju kriterijume izbora i minimalne nivoe sposobnosti ispod minimalnog broja, naručilac može da produži postupak pozivajući kandidata(e) sa potrebnim sposobnostima, ali pri tome ne smije da uključuje druge privredne subjekte koji nisu tražili da učestvuju, ili kandidate koji nemaju potrebne sposobnosti.

U posebnim sektorima ne postoji minimalni broj subjekata koji se mogu pozvati. U slučaju da naručilac namjerava da primjeni mehanizam za određivanje relativnog položaja kandidata s obzirom na identifikovanje onih koje će pozvati da podnesu ponude, on je obavezan da ih utvrdi unaprijed u oglasu o javnoj nabavci ili konkursnoj dokumentaciji.

Javne nabavke u odnosu
na privredne subjekte

Koji postupci se primenjuju?

Narativni dio

Prema nacionalnom zakonodavstvu, jedino je ograničeni postupak izričito definisan kao dvostepeni postupak. Ograničeni postupak je postupak u kojem u prvoj fazi naručilac priznaje kvalifikaciju podnosiocima prijava na osnovu prethodno određenih uslova, a u drugoj fazi poziva sve podnosiocima prijava kojima je priznao kvalifikaciju (kandidati) da podnesu ponudu. Što se pregovaračkog postupka tiče, ZJN ne govori ništa posebno po pitanju sprovođenja kvalifikacije ponuđača niti upućuje na pravila propisana za ograničeni postupak tako da se primenjuju pravila propisana za otvoreni postupak kao opšta pravila.

Osnovna vrsta postupka javne nabavke je otvoreni postupak javne nabavke, koji podrazumijeva javno objavljivanje poziva za javno nadmetanje u kojem sva lica koja imaju pravni interes za zaključivanje ugovora o javnoj nabavki, mogu da podnesu ponudu, na način i pod uslovima predviđenim u javnom pozivu i u tenderskoj dokumentaciji.

Otvoreni postupak javne nabavke je postupak u kojem zainteresovana lica mogu da podnesu ponude u skladu sa uslovima utvrđenim pozivom za javno nadmetanje u otvorenom postupku i tenderskom dokumentacijom.

Ovo je osnovni postupak javne nabavke, koji bi, po pravilu, naručioci uvijek trebali da primjenjuju, s obzirom da u najvećoj mjeri obezbjeđuje poštovanje svih načela Zakona. Primjenom ovog postupka najveći mogući broj ponuđača može da dostavi ponudu naručiocu, čime se postiže konkurentnost i podstiče tržišna utakmica među ponuđačima. Sprovođenje javnih nabavki u otvorenom postupku je u interesu naručioca, jer se u ovom postupku, u odnosu na ograničeni i pregovarački postupak, dobijaju niže cijene i povoljniji uslovi. Ovo iz razloga, što otvoreni postupak javne nabavke podrazumijeva da nije potrebno prethodno utvrditi kvalifikaciju ponuđača, kao u ograničenom postupku javne nabavke, niti je transparentnost i konkurentnost ograničena, kao u pregovaračkom postupku, pozivanjem samo određenog broja ponuđača da dostave svoju ponudu.

Izbor se vrši na osnovu kriterijuma navedenih u pozivu za javno nadmetanje (ekonomski najpovoljnija ponuda ili najniže ponuđena cijena). Kriterijum najniže ponuđena cijena je jedini mogući kriterijum koji se koristi kod nabavka male vrijednosti.

Kada je u pitanju tok sprovođenja postupka, zakonske odredbe koje važe za otvoreni postupak javne nabavke, važe i za ograničeni i pregovarački postupak, osim ako Zakonom nije nešto drugo predviđeno.

Ograničeni postupak javne nabavke sprovodi se u dvije faze.

U prvoj fazi naručilac utvrđuje kvalifikaciju podnosilaca prijava na osnovu prethodno određenih uslova u pozivu za pretkvalifikaciju.

U drugoj fazi naručilac poziva kvalifikovane kandidate da podnesu ponude.

Ukoliko se u prvoj fazi ne kvalifikuju najmanje tri podnosioca prijava postupak se obustavlja.

Naručilac je dužan da, u roku određenom u pozivu za pretkvalifikaciju, donese odluku o izboru kvalifikovanih kandidata sa obrazloženjem.

Odluku iz stava 5 ovog člana naručilac objavljuje na portalu javnih nabavki i dostavlja podnosiocima prijava u roku od pet dana od dana njenog donošenja.

Samo kvalifikovani kandidati mogu da dostave ponudu u drugoj fazi postupka iz stava 3 ovog člana, u roku određenom pozivom za dostavljanje ponuda u skladu sa tenderskom dokumentacijom.

U prvoj fazi naručilac je obavezan da, na zakonom propisan način, javno objavi na internet stranici Uprave

Javne nabavke u odnosu
na privredne subjekte

Koji postupci se primenjuju?

Narativni dio

za poziv zapretkvalifikaciju.

Ukoliko u drugoj fazi ograničenog postupka javne nabavke ponuđač prestane da ispunjava uslove u pogledu kvalifikacije ili druge uslove, koji su unaprijed definisani u javnom pozivu i u tenderskoj dokumentaciji, naručilac ima pravo da takvog ponuđača isključi sa liste kvalifikovanih ponuđača. Naravno, i ovdje se podrazumijeva, da je ponuđač obavezan da pravovremeno obavijesti naručioca o svim promjenama koje su nastupile u njegovom statusu ili poslovanju, a koje bi mogle imati uticaja na njegovu kvalifikaciju i dalji tok postupka izbora najpovoljnije ponude.

2.3.2 Pregovarački postupak

U u klasičnom sektoru pregovarački postupak predstavlja izuzetak i Direktiva predviđa situacije u kojima se dozvoljava korišćenje pregovaračkog postupka. Pregovarački postupak se može koristiti sa ili bez objavljivanja oglasa o javnoj nabavci u zavisnosti od okolnosti.

U posebnim sektorima pregovarački postupak se može koristiti bez bilo kakvog opravdanja kao jedan od tri primarna postupka (otvoreni, restriktivni i pregovarački) pod uslovom da mu prethodi objavljivanje poziva za učešće u nadmetanju.

2.3.2.1 Pregovarački postupak u javnom sektoru sa pozivom za učešće na konkursu

Direktiva o javnom sektoru utvrđuje četiri situacije u kojima naručilac može da se pozove na ovo odstupanje. U slučaju korišćenja ovog postupka evidencija o postupku mora sadržati razloge za njegov izbor tako da se odluke naručioca mogu verifikovati. Osnove koje opravdavaju korišćenje ovog postupka su sljedeće.

- (i) **U slučaju neurednih ponuda ili podnošenja ponuda koje su neprihvatljive u skladu sa nacionalnim odredbama usaglašenim sa Direktivom, kao odgovor na otvoreni ili restriktivni postupak, ili na konkurentni dijalog ukoliko se prvobitni uslovi ugovora suštinski ne mijenjaju**

Ovo se odnosi na situacije u kojima su primjenjene ponude neusaglašene i neodgovarajuće.

- (ii) **U isključivim slučajevima, kada priroda radova, nabavki roba ili usluga, ili rizici povezani sa njima, ne dozvoljava prethodno ukupno utvrđivanje cijena**

Ovo odstupanje se primjenjuje u dva slučaja: u slučajevima kada (i) priroda radova, nabavki roba ili usluga, ili (ii) rizici povezani sa njima, ne dozvoljavaju ukupno utvrđivanje cijena. Ovo se posebno odnosi na ugovore zasnovane na različitim stepenima javnog privatnog partnerstva (eng. public private partnership / PPP), gdje se ovaj izuzetak često i koristi.

- (iii) **U slučaju usluga, između ostalog, usluga u kategoriji 6 Aneksa II , i intelektualnih usluga kao što su usluge povezane sa projektovanjem radova, sve dok je priroda usluga koje će biti pružene takva da specifikacije ugovora ne mogu da se utvrde dovoljno precizno da bi se dozvolila dodjela ugovora izborom najbolje ponude u skladu sa pravilima kojima se regulišu otvoreni i restriktivni postupci**

Usluge kategorije 6 koje se pominju su osiguravajuće, bankarske i investicione usluge.

- (iv) **U odnosu na ugovore o javnim radovima, za radove koji se izvršavaju isključivo sa ciljem istraživanja, testiranja ili razvoja, a ne u svrhu obezbjeđivanja profitabilnosti ili vraćanja troškova za istraživanje i razvoj**

U slučaju nabavki roba, takvi ugovori se mogu dopustiti putem pregovaračkog postupka **bez** poziva za učešće u nadmetanju.

Pregovarački postupak sa pozivom za učešće u nadmetanju počinje kao i svi drugi konkursni postupci, oglasom o javnoj nabavci koji će uključiti upućivanje na kvalitativne kriterijume za izbor kandidata koje će pozvati na pregovore.

Naručilac mora da pozove najmanje trojicu kandidata, pod uslovom da je dostupan dovoljan broj odgovarajućih kandidata, a broj pozvanih kandidata u svakom slučaju mora da bude dovoljan da bi se obezbjedilo pravo nadmetanje. Metodologija koja će se koristiti prilikom izbora mora biti objašnjena u oglasu o javnoj nabavci.

Nakon faze izbora (pretkvalifikacije), pozivi na pregovore moraju da se pošalju izabranim kandidatima **istovremeno i u pismenoj formi**. Postupak može da se sprovede u uzastopnim fazama da bi se smanjio broj ponuda o kojima će se pregovarati.

Brojevi će se smanjivati primjenom kriterijuma za dodjelu ugovora, utvrđenim u oglasu o javnoj nabavci ili specifikacijama, i naručioci će biti u mogućnosti da procjene relativne ekonomske prednosti koje nude različiti kandidati u svakoj fazi postupka. U ovoj krajnjoj fazi broj do kog će se doći mora omogućiti pravu konkurenciju sve dok ima dovoljno rješenja ili odgovarajućih ponuđača.

Smanjujući broj kandidata kroz ove uzastopne faze, naručioci moraju da obezbjede jednaki tretman svih ponuđača. Tačnije, oni ne smiju da daju informacije na diskriminišući način, što može nekim ponuđačima da omogući prednost ispred drugih.

2.3.2.2 Pregovarački postupak bez poziva za učešće u nadmetanju

U javnom i posebnim sektorima, naručioci mogu dodjeljivati ugovore putem pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja oglasa o javnoj nabavci u više definisanih slučajeva. Ovaj pregovarački postupak se može koristiti bez poziva za učešće u nadmetanju u sledećim slučajevima.

■ U odnosu na sve ugovore

- (i) **Kada kao odgovor na otvoreni postupak ili restriktivni postupak nije podneta nijedna ponuda ili nijedna odgovarajuća ponuda ili prijava, pod uslovom da se prvobitni uslovi ugovora značajno ne menjaju i da se Komisiji pošalje izveštaj ako ona to zatraži.**

Ova osnova se primenjuje kada nije primljena nijedna ponuda ili su sve primljene ponude neodgovarajuće i pod uslovom da se prvobitni uslovi ugovora suštinski ne menjaju.

- (ii) **Kada se zbog tehničkih ili umjetničkih razloga ili razloga povezanih sa**

zaštitom ekskluzivnih prava ugovor može dodjeliti samo određenom privrednom subjektu

Ova osnova obuhvata seriju osnova. Prvo, odnosi se na **tehničke** razloge gde je jedino određeni izvođač sposoban da završi određeni projekat zbog posebne tehničke ekspertize ili sposobnosti predmetnog izvođača, bez razlike da li je on predmet bilo kakvog vlasničkog interesa.

Druga osnova obuhvaćena ovim uslovom se odnosi na **ekskluzivna prava**, kao što su prava na intelektualnu ili industrijsku svojinu. Korisnici ovih prava u njima imaju vlasnički interes, što može da znači da samo oni mogu da koriste.

Da bi se naručilac uspešno pozvao na ova prava biće neophodno da se prikaže da, u stvari, nema alternative.

- (iii) **Ukoliko je strogo neophodno kada se, zbog izuzetne hitnosti prouzrokovane događajima koje naručilac nije predvidio, ne može ispoštovati vremenski rok za otvoren, restriktivni ili pregovarački postupak sa objavljivanjem oglasa o javnoj nabavci. Okolnosti na koje može da se pozove da bi se opravdala isključiva hitnost ne smiju ni u jednom slučaju da se pripišu naručiocu**

Svi uslovi utvrđeni u odstupanju moraju biti ispunjeni zbog toga što su kumulativni. Prema tome, potrebno je da se dokaže da je korišćenje odstupanja (i) strogo neophodno kada se, zbog (ii) razloga isključive hitnosti (iii) prouzrokovane događajima nepredviđenim od strane predmetnih naručilaca, (iv) vremenski rok za otvoren, ograničen i pregovarački postupak ne može ispoštovati objavljivanjem oglasa o javnoj nabavci, i (v) okolnosti koje se koriste kao osnova da bi se opravdala krajnja hitnost ne smiju u ni u jednom slučaju da se pripišu naručiocu.

■ Za ugovore o javnoj nabavci roba

- (iv) **Kada su u pitanju robe proizvedena isključivo sa ciljem istraživanja, eksperimentisanja, proučavanja ili razvoja; ova odredba ne obuhvata kvantitativnu proizvodnju kojom bi se ostvarila tržišna održivost ili povraćaj troškova za istraživanje i razvoj**
- (v) **Za dodatne isporuke od strane prvobitnog dobavljača, koje su namjenjene kao delimična zamjena uobičajenih proizvoda ili instalacija ili proširenje obima postojećih proizvoda ili instalacija ukoliko bi promjena dobavljača obavezala naručioca da nabavi materijal koji ima drugačije tehničke karakteristike što bi za posledicu imalo neusaglašenost ili nesrazmjerne tehničke teškoće u poslovanju i održavanju**
- (vi) **Za robu koja je ponuđena i kupljena na robnim berzama**
- (vii) **Za kupovinu roba po posebno povoljnim uslovima od dobavljača koji likvidira svoje poslovne aktivnosti ili od stečajnog upravnika, na osnovu sporazuma sa povjeriocima ili na osnovu sličnog postupka u skladu sa nacionalnim zakonima ili propisima**

Ovo omogućava naručiocima da iskoriste totalnu rasprodaju zaliha osnovanih finansijskim teškoćama dobavljača.

- (viii) **Samo u posebnim sektorima, za nabavke sa cjenkanjem, gde je moguće da se proizvodi nabave koristeći posebno povoljnu mogućnost dostupnu veoma kratko vrijeme po cjeni koja je znatno niža od uobičajenih tržišnih cijena.**

Ovo odstupanje je nasleđeno iz SVN-a gde je propisano sa namjerom da se obuhvati situacija stečaja (u prethodnim stavovima) i druge situacije, a posebno neuobičajena raspolaganja od strane firme koje obično nisu dobavljači. Namjera nije da se obuhvate rutinske nabavke od redovnih dobavljača.

■ Za ugovore o uslugama

- (ix) **Kada se predmetni ugovor zaključuje nakon konkursa za nacrt i prema primjenjivim propisima, mora se dodjeliti uspešnom kandidatu ili jednom od uspješnih kandidata, a u drugom slučaju, svi uspješni kandidati moraju biti pozvani da učestvuju u pregovorima**

■ Za ugovore o radovima i ugovore o uslugama

- (x) **Za dodatne radove ili usluge koji nisu uključeni u projekat koji je razmatran na početku ili u prvobitni ugovor, ali koji su zbog nepredviđenih okolnosti postali nužni za izvođenje radova ili pružanje usluga opisanih u njemu, pod uslovom da se dodjeli prvobitnom izvođaču radova ili pružaocu usluga**

Pored prethodno utvrđenih uslova, odstupanje će biti dostupno samo u dvije situacije:

- ☐ kada takvi dodatni radovi ili usluge ne mogu tehnički ili ekonomski da se odvoje od prvobitnog ugovora a da se ne prouzrokuje velike teškoće naručiocima, ili
- ☐ kada su takvi radovi ili usluge, iako mogu da se odvoje od izvršenja prvobitnog ugovora, strogo nužni za njegov završetak.

Uslov nepredvidljivosti, koji treba strogo da se tumači, obezbeđuje da se odstupanje ne koristi kao sredstvo za dodjelu ugovora o novim radovima ili uslugama pod maskom dopune.

- (xi) **Za nove radove ili usluge (samo za nove radove u slučaju preduzeća iz posebnih sektora) koji se sastoje od ponavljanja sličnih radova povjerenih privrednom subjektu kojem su isti naručioci dodjelili prvobitni ugovor, pod uslovom da su takvi radovi u saglasnosti sa osnovnim projektom za koji je dodjeljen prvobitni ugovor prema otvorenom ili ograničenom postupku**

Za razliku od prethodnog odstupanja, ovi dodatni radovi su radovi predviđeni u prvobitnom ugovoru, koji mora biti dodjeljen u skladu sa otvorenim ili restriktivnim postupkom. Odstupanje se primjenjuje pod uslovom da:

- ☐ se ova mogućnost navede u prvoj objavi javnog poziva, i
- ☐ naručioci uzmu u obzir ukupni procijenjeni trošak uzastopnih radova prilikom obračunavanja vrijednosti prvobitnog ugovora

2.3.3 Konkursi za nacрте

Za dodjelu konkursa za nacрте важе posebni postupci. Ovi postupci такође почињу путем огласа, i dodjela ugovora je такође предмет prethodnog objavljivanja огласа o nabavci. Postoji više posebnih uslova.

Prvo, prijem učesnika na konkurse za nacрте se ne smije ograničavati upućivanjem na teritoriju ili dio teritorije neke država članice. Drugo, kada su takvi konkursi za nacрте ograničeni na ograničeni broj učesnika, naručioci moraju da utvrde jasne i nediskriminišuće kriterijume za izbor. Kada se vrši takav izbor broj kandidata pozvanih da učestvuju mora biti dovoljan da obezbjedi odgovarajuću ili pravu konkurenciju.

Treći uslov se odnosi na žiri koji treba da bude:

- nezavisan od učesnika u nadmetanju;
- upoznat sa profesionalnim kvalifikacijama koje se traže od učesnika; (najmanje jedna trećina članova žirija treba da ima iste ili ekvivalentne kvalifikacije sa kvalifikacijama koje se zahtjevaju od učesnika)
- autonoman u svojim odlukama.

Odluka žirija će biti doneta samo na osnovu projekata koji su podneti anonimno, a žiri može da uzme u obzir samo kriterijume navedene u odgovarajućem огласу.

2.3.4 Konkurentni dijalog u klasičnom sektoru

Nova Direktiva o javnom sektoru uvodi sasvim novi postupak koji se naziva „konkurentni dijalog“. Postupak se može koristiti u slučaju posebno složenih ugovora gdje korišćenje otvorenog ili restriktivnog postupka neće omogućiti dodjelu ugovora. Ipak, on počinje na isti način kao i uobičajeni postupak - putem obaveštenja, ali ugovor se dodjeljuje (samo) na osnovu ekonomski najpovoljnije ponude.

Kao i u slučaju sa restriktivnim i pregovaračkim postupkom, naručioci zatim mogu da izaberu (prema kriterijumima za izbor za kvalifikaciju iz Direktive) određeni broj kandidata sa kojima će voditi dijalog. Njih treba biti najmanje troje, u slučaju da se mogu naći odgovarajući kandidati.

Naručioci ulaze u dijalog sa izabranim kandidatima sa ciljem identifikovanja i definisanja načina koji su najpovoljniji za zadovoljavanje njihovih potreba. U toku ovog dijaloga, sa izabranim kandidatima mogu da diskutuju o svim aspektima ugovora, ali moraju da obezbjede jednaki tretman između svih ponuđača. Tačnije, oni ne smiju da daju informacije na diskriminišući način, što nekim ponuđačima može da omogući prednost u odnosu na druge. Od ključnog značaja je to da naručioci ne smiju da otkrivaju drugim učesnicima predložena rješenja ili druge povjerljive podatke dostavljene od drugog kandidata koji učestvuje u dijalogu bez

njegove/njene saglasnosti.

Pod uslovom da je objavljeno unaprijed, naručioci mogu da predvide da se postupak sprovodi u uzastopnim fazama da bi se smanjio broj rešenja o kojima će se diskutovati u fazi dijaloga, primjenom kriterijuma o dodjeli koji je u oglasu o nabavci ili opisnom dokumentu. Naručilac produžava dijalog dok ne bude u mogućnosti da identifikuje rješenje ili rješenja koja mogu da ispune njegove potrebe ukoliko je potrebno nakon njihovog upoređivanja. Naručioci na kraju zahtjevaju od ponuđača da podnesu konačne ponude na osnovu jednog ili više rešenja prezentovanih i preciziranih za vreme dijaloga.

2.3.5 Dinamički sistem kupovine

U novim direktivama, Komisija je stvorila hibridnu elektronsku proceduralnu alatku, poznatu kao elektronski dinamički sistem kupovine za uobičajeno korišćene nabavke. Ova tehnika kupovanja omogućava naručiocu, putem uspostavljanja spiska ponuđača koji su već izabrani i mogućnosti za uzimanje učešća koja se daje novim ponuđačima, da kao rezultat dostupnih elektronskih sredstava ima posebno širok spektar ponuđača, i odatle, da kroz široku konkurenciju obezbjedi optimalno korišćenje javnih fondova. Prema tome, ona ima neke zajedničke povoljnosti sa okvirnim sporazumima, sistemima kvalifikovanja (ili listama zvaničnih dobavljača) i elektronskim katalogima, iako ne predstavlja nijedno od njih i samostalno stoji kao novi postupak.

Osnovni postupak (zasnovan na otvorenom postupku) je u tome da:

- naručilac oglašava postojanje sistema koji koristi otvoreni postupak;
- zainteresovani subjekti zatim podnose „indikativne ponude“, postavljajući uslove pod kojima će ispuniti zahtjeve;
- svi subjekti koji se kvalifikuju će biti primljeni u sistem (u svako vrijeme mogu biti primljeni i novi subjekti, obično u roku od 15 dana);
- kada želi da podnese porudžbinu, naručilac upućuje poziv za ponude svima koji su primljeni u sistem i traži ponudu u roku od 15 dana;
- naručilac takođe mora svaku planiranu porudžbinu da oglasi u *Službenom listu EU* da bi obavjestio sve preostale neregistrovane subjekte i da obezbjedi najmanje 15 dana za podnošenje ponuda.

Sistem mora da bude potpuno elektronski da bi se sve faze, od uspostavljanja sistema do dodjele ugovora u skladu sa tim sistemom izvršile elektronskim putem. Prvobitno obavještenje takođe mora sadržati sve neophodne informacije u odnosu na elektronsku opremu koja se koristi i aranžmane o tehničkoj povezanosti i specifikacijama, kao i internet adresu na kojoj naručilac nudi neograničen, direktan i potpun pristup specifikaciji i svim dodatnim dokumentima.

Dinamički sistem kupovine ne smije trajati više od četiri godine osim u izuzetnim slučajevima, i naručioci ne smiju pribjegavati tom sistemu da bi spriječili, ograničili ili narušili konkurenciju. Zainteresovanim privrednim subjektima ili stranama u sistemu se ne smiju naplaćivati nikakvi troškovi.

2.3.6 Okvirni sporazumi u klasičnom sektoru

U suštini, u odnosu na sve faze do dodjele ugovora zasnovanog na okvirnom sporazumu,

Javne nabavke u odnosu
na privredne subjekte

Koji postupci se primenjuju?

Narativni dio

naručiocu se pridržavaju postupka otvorenog, ograničenog ili konkurentnog dijaloga. Postupak se razlikuje tek u krajnjoj fazi. Direktiva nudi izbor između dodjele okvirnog sporazuma jednom privrednom subjektu ili nekolicini njih.

U slučaju kada se okvirni sporazum zaključuje sa jednim privrednim subjektom, ugovori zasnovani na tom sporazumu se moraju dodjeljivati u okvirima granica uslova utvrđenih u okvirnom sporazumu. Kada se okvirni sporazum zaključuje sa nekoliko privrednih subjekata, to se mora uraditi sa najmanje tri subjekta (do stepena do kojeg ima tri koji ispunjavaju uslove). Ugovori koji se zasnivaju na okvirnim sporazumima zaključenim sa nekoliko privrednih subjekata se mogu dodjeljivati:

- primjenom uslova utvrđenih u okvirnom sporazumu bez ponovnog otvaranja nadmetanja, ili
- pod dodatnim ili preciznije formulisanim uslovima

U drugom slučaju naručiocu moraju sprovesti „mini javnu nabavku“ sa izabranim privrednim subjektima i konsultovati se napismeno sa privrednim subjektima koji su sposobni da izvrše ugovor; moraju utvrditi vrijeme koje je dovoljno dugo da bi se omogućilo podnošenje ponuda za svaki konkretni ugovor; prihvatati ponude od subjekata u pismenoj formi; i svaki od ugovora dodjeliti ponuđaču koji je podneo najuspješniju ponudu, na osnovu kriterijuma za dodjeljivanje utvrđenog u specifikacijama okvirnog sporazuma.

Kada se dodjeljuju ugovori na osnovu okvirnog sporazuma, strane ni pod kakvim okolnostima ne smiju vršiti značajne izmjene i dopune uslova utvrđenih u tom okvirnom sporazumu, a period trajanja okvirnog sporazuma ne smije prekoračiti četiri godine, osim u isključivim slučajevima.

Naručiocu ne smiju koristiti okvirne sporazume nepropisno ili na način kojim će se spriječiti, ograničiti ili narušiti konkurencija.

2.4 PROCEDURALNI ZAHTEVI

Direktive sadrže seriju odredaba koje se primjenjuju na oglašavanje i objavljivanje sa ciljem garantovanja transparentnosti sistema. To su glavne odredbe o transparentnosti i obezbjeđuju najvidljiviju mogućnost ponuđačima da identifikuju ugovore na teritoriji EU za koje bi mogli da budu zainteresovani.

2.4.1 Obaveštenja i oglasi za objavljivanje

Podzakonskim aktima - Pravilnikom o obrascima u postupku javnih nabavki („Službeni list CG“, br. 62/2011), propisani su obrasci za sprovođenje postupaka javnih nabavki.

Pozivi za javno nadmetanje koji se objavljuju na portalu javnih nabavki su:

Poziv za otvoreni postupak javne nabavke dat je u Prilogu 3 ovog pravilnika - objavljuje se na portalu javnih nabavki;

Poziv za prekvalifikaciju u I fazi ograničenog postupka javne nabavke dat je u Prilogu 4 ovog pravilnika - objavljuje se na portalu javnih nabavki;

Javne nabavke u odnosu
na privredne subjekte

Koji postupci se primenjuju?

Narativni dio

Poziv u pregovaračkom postupku sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje dat je u Prilogu 5 ovog pravilnika - objavljuje se na portalu javnih nabavki;

Poziv za javno nadmetanje putem konkursa dat je u Prilogu 8 ovog pravilnika - objavljuje se na portalu javnih nabavki; ;

Zahtjev za dostavljanje ponuda šopingom dat je u Prilogu 9 ovog pravilnika - objavljuje se na portalu javnih nabavki;

Pravilnikom o obrascima u postupku javnih nabavki („Službeni list CG“, br. 62/2011), objavljen je na internet adresi Uprave za javne nabavke.

Poziv za javno nadmetanje, odnosno poziv za nadmetanje sadrži: podatke o naručiocu, vrsti postupka javne nabavke, predmetu javne nabavke, procijenjenoj vrijednosti javne nabavke, uslove i dokaze koji se prilažu u skladu sa zakonom, kriterijume, odnosno podkriterijumime za vrednovanje ponuda, vrijeme i mjesto uvida u tendersku dokumentaciju, visinu naknade za otkup tenderske dokumentacije, jezik ponude, vrijeme i mjesto podnošenja i javnog otvaranja ponuda, rok za donošenje odluke o izboru najpovoljnije ponude, zaključivanje okvirnog sporazuma, ime lica određenog za davanje informacija sa kontakt podacima i druge podatke od značaja za sprovođenje postupka javne nabavke.

Nadležni organ u fazi pripreme poziva iz člana 62 ovog zakona daje stručne instrukcije za obezbjeđenje njihove usaglašenosti sa uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Naručilac je dužan da na portalu javnih nabavki objavi:

Odluka o izboru kvalifikovanih kandidata podnosilaca prijava;

Odluka o izboru najpovoljnije ponude;

Odluku o obustavljanju postupka javne nabavke.

Obaveza objavljivanja navedenih odluka je značajna sa aspekta obezbjeđivanja zaštite prava ponuđača i javnog interesa, jer sva lica koja imaju aktivnu legitimaciju, imaju pravo da u roku od deset dana od objavljivanja odluke pokrenu postupak za zaštitu svojih prava, podnošenjem žalbe Državnoj komisiji.

Objavljivanje navedenih odluka je značajno za cjelokupan sistem javnih nabavki, jer omogućava Upravu za javne nabavke da vodi evidenciju o sprovedenim postupcima javnih nabavki, ponuđačima koji učestvuju u tim postupcima, visinama ponuđenih cijena, dobavljačima sa kojima naručioci zaključuju ugovore i sl, a iz kojih podataka se mogu dobiti jasni pokazatelji o eventualno ostvarenim uštedama u postupcima javnih nabavki, učešću domaćih i inostranih ponuđača, kretanju cijena na tržištu i sl.

Objavljivanje se vrši prema sadržaju, formi i obrascu za naznačene odluke, a koji su utvrđeni standardnim formularima objavljenim u Službenom listu Crne Gore odnosno Pravilnikom o obrascima u postupku javnih nabavki („Službeni list CG“, br. 62/2011),

Direktive predviđaju seriju obaveštenja i oglasa za objavljivanje u **Službenom listu Evropske unije** u zavisnosti od izabranog postupka dodjele ugovora. Direktive takođe nude naručiocima opciju da objave u **Službenom listu EU** oglase kojima se najavljuju nabavke radova, roba i usluga čija je vrijednost ispod neophodnog praga. Oglasi i obaveštenja u standardnom formatu koji ukazuju na

Javne nabavke u odnosu
na privredne subjekte

Koji postupci se primenjuju?

Narativni dio

potrebne informacije sadržani su u aneksima direktiva

Objavljivanje svih oglasa znači objavljivanje u Službenom listu EU ili alternativno, u slučaju prethodnih ili periodičnih indikativnih obavještenja, na profilu kupca naručioca. Pored objavljivanja štampanog primjerka, Kancelarija za zvanične publikacije takođe vodi sistem kompjuterske baze podataka, poznat kao Elektronski dnevnik nabavki (TED / Tenders Electronic Daily). Oglase o javnim nabavkama treba objavljivati u cijelosti na njihovom izvornom jeziku. Rezime značajnih elemenata svakog oglasa se objavljuje na drugim oficijelnim jezicima Zajednica, ali je samo izvorni tekst autentičan. Prevod oglasa vrši Kancelarija za zvanične publikacije tako da naručioci samo treba da podnesu odgovarajući oglas na njihovom izvornom jeziku.

Naručioci moraju da imaju dokaz o datumu slanja oglasa.

Oglas koji mora da bude objavljen na evropskom nivou (u **Službenom listu EU**) ne smije se objavljivati u nacionalnom službenom listu ili štampi zemlje naručioca prije datuma slanja tog oglasa Kancelariji za zvanične publikacije, a datum slanja trebalo bi da bude naveden u nacionalnoj publikaciji. Objavljeni oglas o javnoj nabavci ne bi trebalo da sadrži informacije različite od informacija objavljenih u **Službenom listu EU**.

Funkcija **prethodnih raspisa** u klasičnom sektoru je da se potencijalni ponuđači obavjeste o predstojećim ugovorima ili okvirnim sporazumima u okviru nabavki koje će biti oglašene putem oglasa.

Funkcija **periodičnih indikativnih obavještenja** u posebnim sektorima je dvostrana. Prije svega, putem samog periodičnog indikativnog obavještenja se može uputiti poziv za učešće u nadmetanju. Kada se periodično indikativno obavještenje koristi da bi se uputio poziv za učešće na konkursu, ono je predmet sljedećih uslova:

- obavještenje mora posebno da upućuje na nabavke roba, radove ili usluge koji će biti predmet ugovora koji će se dodjeliti;
- u obavještenju mora biti navedeno da će ugovor biti dodjeljen restriktivnim ili pregovaračkim postupkom bez daljeg objavljivanja oglasa za poziv za učešće na konkursu i da se pozivaju zainteresovani privredne subjekti da iskažu zainteresovanost u pismenoj formi;
- svi kandidati kasnije moraju biti pozvani da potvrde svoju zainteresovanost na osnovu detaljnih informacija o predmetnoj nabavci, pre početka izbora ponuđača ili učesnika u pregovorima; i
- mora biti objavljen ne kasnije od 12 mjeseci prije slanja ovog poziva.

Drugo, periodična indikativna obavještenja se takođe jednostavno mogu koristiti kao mehanizam blagovremenog upozorenja. Njihova svrha je informisanje potencijalnih

dobavljača da će vjerovatno biti oglašena javna nabavka, vjerovatno povezana sa ugovorima ispod praga, u klasama roba koje su oni u mogućnosti da snabdjeju.

Ova obavještenja nisu obavezna, ali prednost za naručioce je u tome što je u slučaju kada se objavljuju takvi prethodni raspisi ili periodična indikativna obavještenja vremenski rok za prijem ponuda skraćen. Ona se mogu objavljivati u Službenom listu ili na „profilu kupca“. „Profil kupca“ je novi koncept koji se odnosi na internet stranu na kojoj naručiocu mogu da objavljuju informacije u odnosu na nabavke. On se može koristiti kao alternativa **Službenom listu** ali nije obavezan. Kada se koristi, oglas za tu svrhu mora biti poslat **Službenom listu**.

U slučaju ugovora o radovima, obavještenje se koristi da bi se izvođači blagovremeno upozorili na ugovore o radovima koje naručiocu namjeravaju da dodjele, sa obimom koji nije manji od uobičajenog praga od 4.845.000 evra (u vrijednosti od 1. januara 2010). U slučaju nabavki proizvoda i usluga, naručiocu moraju da obznane što je moguće prije nakon početka budžetske godine namjeravanu ukupnu nabavku po proizvodnoj oblasti koju predviđaju da dodjele u toku sledećih 12 mjeseci, gdje ukupna procjenjena vrijednost nije manja od 750.000 evra (u vrijednosti od **1. januara 2010**).

2.4.2 Minimalni vremenski rokovi

Postupci dodjele ugovora iz direktiva su predmet posebnih minimalnih vremenskih rokova koji su uvedeni da bi se ponuđačima u svim državama članicama dalo odgovarajuće vrijeme da pripreme i podnesu svoje ponude.

Ona se utvrđuju prema složenosti ugovora i vremenu potrebnom za pripremu ponuda, ali ne smiju biti kraća od minimalnih perioda utvrđenih u Direktivi.

U slučaju otvorenih postupaka, minimalno vremenski rok za prijem ponuda je 52 dana od datuma kada je poslat oglas o javnoj nabavci.

Vremenski rok teče od dana kada je poslat oglas o nabavci. Ukoliko je naručilac objavio prethodni raspis ili periodično indikativno obavještenje, minimalni vremenski rok za prijem ponuda može, kao opšte pravilo, da se skрати na 36 dana, ali ni pod kakvim okolnostima na manje od 22 dana. Kada se oglasi pripremaju i prenose elektronskim sredstvima, vremenski rokovi za prijem ponuda mogu biti skraćeni za 7 dana. Pored ovih 7 dana vremenski rokovi za prijem ponuda mogu biti skraćeni za dodatnih 5 dana kada naručilac nudi neograničen i potpun direktan elektronski pristup konkursnoj dokumentaciji i svim priloženim dokumentima. Međutim, kumulativni efekat ovih skraćanja ne smije da smanji vremenski period na manje od 15 dana.

2.4.2.1 U klasičnom sektoru:

U slučaju restriktivnih postupaka, minimalni vremenski rok

- za prijem zahtjeva za učešće je 37 dana od datuma kada je poslat oglas o javnoj nabavci;
- za prijem ponuda je 40 dana od datuma kada je poslat poziv.

Vremenski rok teče od datuma kada je poslat poziv za podnošenje ponuda. Ukoliko je naručilac objavio prethodni raspis, minimalni vremenski rok za prijem ponuda može, kao opšte pravilo, da se skрати na 36 dana, ali ni pod kakvim okolnostima na kraće od 22 dana. Kada se oglasi pripremaju i prenose elektronskim sredstvima, vremenski rok za prijem ponuda može biti skraćeni za 7 dana. Pored ovih 7 dana vremenski rok za prijem ponuda može biti skraćeni za dodatnih 5 dana kada naručilac nudi neograničen i potpun direktan

elektronski pristup konkursnoj dokumentaciji i svim propratnim dokumentima.

U slučaju pregovaračkih postupaka sa objavljivanjem oglasa o javnoj nabavci i konkurentnog dijaloga, minimalni vremenski rok za prijem zahtjeva za učešće je 37 dana od datuma kada je oglas o javnoj nabavci poslat. Kada se oglasi pripremaju i prenose elektronskim sredstvima, vremenski rokovi za prijem ponuda mogu biti skraćeni za 7 dana.

U slučaju restriktivnih postupaka ili pregovaračkih postupaka, može se koristiti ubrzani postupak sa objavljivanjem oglasa o javnoj nabavci, u kom slučaju su zbog hitnosti prethodno navedena vremenska ograničenja nepraktična. U ovim slučajevima naručioci mogu utvrditi:

- vremenski rok za prijem zahtjeva za učešće koji ne smije biti kraći od 15 dana od datuma kada je poslat oglas o javnoj nabavci, ili kraći od 10 dana ukoliko je oglas poslat elektronskim putem; i, u slučaju restriktivnih postupaka,
- vremenski rok za prijem ponuda koji ne smije biti kraći od 10 dana od datuma kada je poslat poziv za podnošenje ponuda.

2.4.3 **Komunikacije**

Prihvatanjem elektronskih formi komunikacije direktivama se sada dozvoljava da se sve komunikacije i razmjena informacije vrše poštom, telefaksom, elektronskim sredstvima, telefonom u nekim okolnostima ili kombinacijom ovih sredstava, prema izboru naručioca. Međutim, izabrana sredstva komunikacije moraju biti opštedostupna, čime se neće ograničiti pristup privrednih subjekata postupku podnošenja ponuda.

2.4.4 **Zahtjevi za informacijama**

Naručioci moraju što je moguće prije da informišu kandidate i ponuđače o donijetim odlukama u vezi zaključivanja okvirnog sporazuma, dodjele ugovora ili prijema u dinamički sistem kupovine, uključujući i osnove za bilo kakvu odluku za nezaključivanje okvirnog sporazuma ili nedodeljivanje ugovora za koji postoji poziv za učešće u nadmetanju ili ponovno počinjanje postupka ili sprovođenje dinamičkog sistema kupovine.

Informacije moraju biti date u pismenoj formi na osnovu zahtjeva naručiocima.

Na zahtjev ponuđača, naručilac mora što je moguće prije i ni u jednom slučaju ne kasnije od 15 dana od prijema pismenog zahtjeva, da informiše:

- eventualnog neuspješnog kandidata o razlozima za odbijanje njegovog zahtjeva,
- eventualnog neuspješnog ponuđača o razlozima za odbijanje njegove ponude,
- sve ponuđače koji su podneli prihvatljivu ponudu o karakteristikama i relativnim prednostima izabrane ponude, kao i imenu uspešnog ponuđača ili stranama u okvirnom sporazumu.

Naručioci mogu da rješe da zadrže određene informacije kada bi objavljivanje takvih informacija spriječilo sprovođenje zakona, kada bi bilo protivno javnom interesu ili bi dovelo u pitanje legitimne komercijalne interese privrednih subjekata, bez razlike da li javnih ili privatnih, ili bi moglo da dovede u pitanje fer konkurenciju među njima.

Javne nabavke u odnosu
na privredne subjekte

Koji postupci se primenjuju?

Narativni dio

Poglavlje H 5: "KOJI POSTUPCI SE PRIMJENJUJU?". OPŠTA PITANJA

Pitanje 1(preuzeto iz C4)U kojem vremenskom roku mora biti poslata specifikacija i ostala dokumentacija
ponuđačima? (tip br. 2)Odgovori u roku od 6 dana od podnošenja zahtjeva u roku od 10
dana od podnošenja zahtjeva u roku od 12 dana od podnošenja zahtjeva u roku od 12 dana od
podnošenja zahtjeva

Tačni odgovori u roku od 6 dana od podnošenja zahtjeva. Povratne informacije za tačan odgovor
Vidjeti Module H 5 odjeljak 2.

Pitanje 2 (preuzeto iz Module C.5.5Pitanje br. 9) Za ugovore iznad vrijednosnih pragova EU oglas mora biti
objavljen u Službenom listu (tip br. 1) odgovori Tačno netačno. Tačan odgovor
tačno Povratne informacije za tačan odgovor vidjeti Module H 5 odjeljak 2.3.1

Pitanje 3(preuzeto iz Modulea C4.5 ...) Navedite kokurentne vrste postupka u skladu sa Zakonom o javnim
nabavkama Crne Gore. (tip br.3) Odgovori 1. otvoreni postupak 2.kompetativni dijalog3. Ograničeni4.
neposredni sporazum 5.Pregovarači bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje

Tačni odgovori 1. otvoreni postupak 3. Ograničeni

Povratne informacije za tačan odgovor vidjeti Module H 5 odjeljak 2.2

Pitanje 4 (preuzeto iz Modula C.4.5 pitanje br. 4) U kojim postupcima je dozvoljeno pregovaranje sa
ponuđačima? (tip br. 2)

Odgovori1.Otvoreni postupak2.pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje3.
neposredni sporazum. Tačan odgovor pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno
nadmetanje Povratne informacije za tačan odgovor vidjeti Module H 5 odjeljak 2.3.2

Pitanje 5 (preuzeto iz Modula C.4.5 pitanje br. 5) U kom postupku naručiocu je dozvoljeno da koristi najnižu
cijenu kao kriterijum dodjele ugovora (tip br.2,)

Odgovori> 1.šoping2.otvoreni3.ograničeni

Tačan odgovor 1.šopinG

Povratne informacije za tačan odgovor vidjeti Module H 5 odjeljak 2

Pitanje 6 (preuzeto iz Modula C.4.5 pitanje br. 7) Da li naručilac ima slobodu da koristi otvoreni ili ograničeni
postupak (tip br. 1)Odgovori • Tačno • Netačno. Tačan odgovor • Tačno

Povratne informacije za tačan odgovor vidjeti Module H 5 odjeljak 2.3.1